

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Policejní sportovní klub Přerov, z. s.**, se sídlem U Výstaviště 3183/18, Přerov, zastoupen Mgr. Zdeňkem Machem, advokátem se sídlem Dr. Skaláka 1447/10, Přerov, proti žalované: **Generální inspekce bezpečnostních sborů**, se sídlem Skokanská 2311/3, Praha 6, proti rozhodnutí ředitelky žalované ze dne 13. 7. 2018, čj. GI-2389-4/ČJ-2018-840113-IF, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2020, čj. 11 A 208/2018-65,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2020, čj. 11 A 208/2018-65, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí ředitelky žalované ze dne 13. 7. 2018, čj. GI-2389-4/ČJ-2018-840113-IF, a rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2018, čj. GI-2389-2/ČJ-2018-840113-IF, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti částku **13 228 Kč** k rukám advokáta Mgr. Zdeňka Macha **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 6. 2018 odmítla žádost žalobce o poskytnutí informací podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o informacích“). Ředitelka žalované rozhodnutím ze dne 13. 7. 2018 zamítla žalobcovu odvolání a potvrdila rozhodnutí žalované.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí ředitelky žalované bránil žalobou, kterou městský soud zamítl. Shrnul, že žalobce se v podstatě domáhal nahlížení do spisu vedeného žalovanou a žádosti podle zákona o informacích nelze obcházet pravidla pro nahlížení do spisu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stěžovatel namítl, že se městský soud nevypořádal s jeho argumentací, jíž napadal podřazení poptávaných informací pod výlučně vnitřní pokyny a personální předpisy povinného subjektu. Městský soud se nevěnoval ani otázce, zda správní orgány použily (či zda použily přílehavě) test proporcionality. Napadený rozsudek postrádá zdůvodnění, proč je postup žalované podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o informacích zákonný. Naopak soud předkládá naprosto odlišné a vnitřně rozporné důvody pro neposkytnutí informací – protože se jedná o žádost o nahlížení do správního spisu.

[4] Stěžovatel se před podáním žádosti podle zákona o informacích domáhal nahlédnutí do spisu v režimu správního řádu. Orgány žalované ale jeho žádost odmítly s tím, že se na ně správní řád nevztahuje. Stěžovatel dále namítl, že se nedomáhá nahlédnutí do spisu (pořízení kopií), žádá pouze informace o spisu, které nemohou odtajnit skutečnosti zaznamenané ve spisu.

[5] Pokud městský soud naznal, že se stěžovatel ve skutečnosti domáhal nahlížení do spisu, nemohl zároveň potvrdit rozhodnutí, jimiž správní orgány neposkytly poptávané informace podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o informacích. Bylo namístě, aby městský soud v souladu s judikaturou NSS (sp. zn. 2 As 38/2007, 9 Ans 7/2012, 7 Ans 18/2012) zrušil rozhodnutí žalované jako nezákonné s poučením, že žalovaná neměla činit žádné úkony podle zákona o informacích, ale měla pouze povinnost vyzvat stěžovatele k součinnosti a dohodnout s ním podrobnosti nahlížení do spisu.

[6] Rozsudek městského soudu je podle stěžovatele také vnitřně rozporný. Soud v bodu 25 uzavřel, že se stěžovatel ve skutečnosti domáhal nahlížení do spisu podle správního řádu, současně se však ztotožnil s názorem žalované, že se na žádost nevztahuje právní úprava nahlížení do spisu obsažená ve správním řádu. Další rozpor stěžovatel spatřoval v závěru soudu: „*když zákon o GIBS nahlížení do spisu GIBS nepředpokládá, analogicky nelze zpřístupnit informace ani jiným způsobem, pomocí jiných právních předpisů, v čemž [soud] spatřuje obcházení zákona*“. Stěžovatel s citovaným textem nesouhlasí a tvrdí, že pokud zákon o generální inspekci bezpečnostních sborů neobsahuje žádnou úpravu poskytování informací, neznamená to, že poskytování informací vylučuje. Žalované naopak vzniká povinnost řídit se obecnou právní úpravou pro poskytování informací, tj. zákonem o informacích.

[7] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná ve vyjádření odcitovala celé rozhodnutí o odvolání, vyjádření k žalobě a replice. K tomu dodala, že správní soudy nejsou v tomto případě oprávněny přezkoumávat její rozhodnutí. Žalovaná je totiž v této věci jakožto policejní orgán v postavení orgánu činného v trestním řízení. Současně poukázala na související judikaturu NSS (sp. zn. 2 Aps 2/2004 a 7 Aps 1/2010) a Ústavního soudu (sp. zn. I. ÚS 2661/13).

[9] Žalovaná navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[11] NSS se nejdříve zabýval námitkami týkajícími se nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Stěžovatel namítl, že se městský soud výslovně nezabýval konkrétní povahou požadovaných informací ve smyslu zákona o informacích a uplatněním testu proporcionality, ač stěžovatel tyto námitky vznesl v žalobě.

[12] Zdejší soud se s touto námitkou neztotožnil. Městský soud sice v napadeném rozsudku výslovně nereagoval na uvedené námitky, jejich posouzení by však z logiky věci bylo namístě až v případě, že by městský soud vyhodnotil stěžovatelovu žádost o informace jako oprávněnou žádost podle zákona o informacích. Až poté by bylo záhodno posuzovat otázku, zda lze poptávané informace poskytnout či jejich poskytnutí odmítnout podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o informacích. Městský soud však dospěl k závěru, že žádost o informace je ve skutečnosti žádostí o nahlížení do spisu, a proto stěžovatel svým jednáním obchází pravidla pro nahlížení. Městský soud své závěry zdůvodnil a opřel o související judikaturu.

[13] NSS soustavně zastává názor, že soudy by měly institut nepřezkoumatelnosti užívat pouze výjimečně. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů je nutné vykládat v jejím skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS, rozsudek ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38, bod 16, či též nedávný rozsudek ze dne 24. 3. 2021, čj. 10 As 194/2019-35, body 13 a 14). Správní orgány a soudy přitom nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. nález Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, bod 13, rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, bod 41, či již uvedený rozsudek čj. 8 Afs 267/2017-38, bod 16).

Posouzení žádosti o poskytnutí informací

[14] NSS ze správního spisu zjistil, že stěžovatel požádal dne 11. 6. 2018 žalovanou, aby mu v souladu se zákonem o informacích sdělila následující informace:

- a. *poskytnutí obsahu spisu čj. GI-4921/ČJ-2017-840501-ST,*
- b. *poskytnutí informací z jednacího protokolu elektronického systému spisové služby, ve kterém je spis veden:*
  - i. *uvedení všech pořadových čísel jednacího protokolu a všech tzv. „JID“ tohoto čj.,*
  - ii. *sdělení, jaký konkrétní úkon nebo konkrétní dokument je pod daným pořadovým číslem (resp. pod daným „JID“) evidován.*

Požadovaný spis obsahoval podklady prošetření stížnosti, kterou stěžovatel podal na příslušníka žalované. Tato stížnost byla vyhodnocena jako nedůvodná, o čemž byl stěžovatel vyrozuměn přípisem.

[15] Žalovaná žádost o informace odmítla. Dovídala, že se na požadované informace vztahuje výjimka ze zpřístupnění informací podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o informacích, podle kterého *povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu.* Požadované informace jsou totiž informacemi, jež se vztahují výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům žalované. Ředitelka žalované se s touto argumentací ztotožnila.

[16] NSS se neshoduje s posouzením žádosti žalovanou v napadeném rozhodnutí a souhlasí se závěrem městského soudu, že stěžovatelova žádost je (jako celek) materiálně žádostí o nahlížení do spisu.

[17] Z formulace žádosti je nepochybné, že stěžovatel chtěl nahlédnout do spisu vedeného o konkrétním řízení, tj. zjistit jeho obsah a jaké úkony v něm byly učiněny. O vnitřní pokyn či personální předpis ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona o informacích by se mohlo jednat, pokud by stěžovatel žádal např. spisový řád žalované, podle kterého se evidoval dotazovaný spis (viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2020, čj. 10 As 6/2019-54, bod 19). Nelze přisvědčit ani názoru žalované, že se požadované informace vztahovaly k vnitřním pokynům a personálním předpisům, jelikož tyto pokyny/předpisy byly „realizovány“ právě skrze elektronický systém spisové služby. Ve věci je stěžejní, že stěžovatel žádal o poskytnutí obsahu (celého) spisu vedeného o určitém řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2018, čj. 10 As 118/2018-53, č. 3849/2019 Sb. NSS, ve věci *ČNB*, body 25 a 26).

[18] Stěžovatelův výklad posuzované žádosti předestřený v kasační stížnosti, tj. že stěžovatel žádal pouze informace o spisu, nikoli ze spisu, je již z pohledu jazykového výkladu nepřijatelný. Stěžovatel v první části žádosti výslovně napsal, že žádá „poskytnutí obsahu spisu“. Druhou částí žádosti se stěžovatel, zjednodušeně řečeno, domáhal přehledu obsahu dotazovaného spisu tak, jak byl žurnalizován. Přehled spisu je v této konkrétní věci nutné považovat za jeho součást.

[19] NSS se v minulosti zabýval otázkou vztahu žádosti o poskytnutí informací podle zákona o informacích a žádosti o nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu. Dospěl přitom k závěru, že nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu je komplexně upraveným postupem poskytování informací, a proto jej lze podřadit pod § 2 odst. 3 zákona o informacích, podle kterého se zákon o informacích nevztahuje na poskytování informací podle zvláštního právního předpisu. Jinými slovy – § 38 správního řádu je speciálním ustanovením ve vztahu k zákonu o informacích a jeho použití má přednost (rozsudek ve věci *ČNB*, body 14 a 16, či rozsudek ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 As 38/2007-78).

[20] Žalovaná tedy měla posoudit žádost stěžovatele podle jejího obsahu (§ 37 odst. 1 správního řádu), vyhodnotit, že se jedná o žádost o nahlédnutí do spisu, a dále postupovat podle § 38 správního řádu (k aplikaci správního řádu na daný případ viz dále).

Otázka obcházení pravidel pro nahlížení do spisu

[21] Žalovaná však stěžovatelovu žádost projednala a rozhodla podle zákona o informacích. Předsedkyně žalované tento postup potvrdila a současně dodala, že stěžovatel žádá o informace ze spisu žalované vedeného podle zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o GIBS“). Na daný režim se nevztahuje správní řád ani trestní řád. Zákon o GIBS podle názoru žalované nepředpokládá nahlížení do spisu, proto nelze zpřístupnit informace analogicky podle jiných právních předpisů (str. 6 rozhodnutí o odvolání).

[22] Městský soud se s posledně uvedeným názorem ztotožnil a konstatoval, že se stěžovatel snažil obejít zákon, neboť se domáhal obsahu správního spisu prostřednictvím žádosti podle zákona o informacích (bod 25 rozsudku). Dále však své úvahy nerozvedl.

[23] Městský soud ve svém rozhodnutí citoval závěry rozsudku NSS ve věci *ČNB*. V daném případě se žadatelka domáhala informací o dohledové činnosti České národní banky, a to prostřednictvím žádosti podle zákona o informacích. NSS posoudil její žádost podle obsahu a konstatoval, že se jedná o žádost o nahlížení do spisu. Ustanovení § 45 odst. 1 věta druhá

pokračování

zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ovšem nahlížení do spisu výslovně vylučuje. Tím, že se žadatelka domáhala informací prostřednictvím žádosti podle zákona o informacích, obcházela zákonnou úpravu nahlížení do spisu obsaženou v § 45 zákona o České národní bance. Uvedené ustanovení je speciální ve vztahu k § 38 správního řádu, proto nebylo možné nahlédnout do požadovaného spisu ani podle správního řádu (bod 24).

[24] Na rozdíl od případu řešeného ve věci ČNB však zákon o GIBS postrádá výslovný zákaz nahlížení do spisu vedeného ve věci stížnosti na příslušníka Generální inspekce bezpečnostních sborů. Tuto skutečnost městský soud pominul a místo toho se přihlásil k závěru žalované, že požadované informace nelze zpřístupnit ani analogicky podle jiného právního předpisu, neboť zákon o GIBS neobsahuje žádnou úpravu nahlížení do spisu.

[25] NSS ovšem nesdílí názor městského soudu a uvádí, že pokud zákon o GIBS neobsahuje žádné pravidlo pro nahlížení do spisu, použije se na něj § 38 správního řádu. Správní řád je v oblasti správního práva obecným procesním předpisem subsidiárním ve vztahu ke zvláštnímu právnímu předpisu (§ 1 odst. 2 správního řádu), kterým je v tomto případě zákon o GIBS. Podrobněji k otázce použití správního řádu viz bod [28] a následující.

[26] NSS zjistil, že stěžovatel se ještě před podáním právě posuzované žádosti o informace domáhal nahlédnutí do podkladů prošetření jeho stížnosti. Přípisem ze dne 24. 1. 2018 byla jeho žádost zamítnuta s odůvodněním, že spis obsahuje skutečnosti úzce související s trestním řízením vedeným v jiné věci, jejichž vyřazení by mohlo ohrozit plnění úkolů žalované. Stěžovatel podal proti způsobu vyřízení své žádosti o nahlédnutí do spisu stížnost, na niž žalovaná reagovala přípisem ze dne 26. 2. 2018. V přípisu rozvedla, že stížnosti na příslušníka žalované jsou v návaznosti na § 56 zákona o GIBS prošetřovány podle příslušného interního aktu. Žalovaná v takovém případě nevede správní řízení ani nevystupuje v pozici správního orgánu, proto se na vyřizování stížností na její příslušníky nevztahuje správní řád. Nahlížení do spisů, v nichž žalovaná vystupuje jako policejní orgán, upravuje trestní řád. Na nahlížení do spisů vedených žalovanou podle zákona o GIBS se nevztahuje správní ani trestní řád. Spisy žalované jsou ze své podstaty interní povahy a zákonodárce nahlížení do nich nepředpokládal.

[27] S ohledem na specifické okolnosti této věci nelze podle názoru NSS bez dalšího dospět k závěru, že se stěžovatel snažil obcházet zákonnou úpravu nahlížení do spisu tím, že se domáhal poskytnutí požadovaných informací cestou žádosti podle zákona o informacích. V obecné rovině ovšem takový postup akceptovat nelze pro rozpor se zvláštní úpravou nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu. Při posouzení této konkrétní věci však bylo nutné zohlednit její složitost a do určité míry výjimečné okolnosti, jimiž se liší od jiných sporů

Postavení žalované při aplikaci § 56 zákona o GIBS

[28] V této věci je nutné též vyjasnit, jaké postavení žalovaná zaujímá při vyřizování stížností na její příslušníky – zda tak činí jako správní orgán ve smyslu správního řádu, jako policejní orgán ve smyslu trestního řádu či má jiné postavení.

[29] Z předchozího textu vyplývá, že příslušné orgány žalované posoudily stížnost stěžovatele podle § 56 zákona o GIBS (resp. podle interního předpisu, jenž vychází z § 56 zákona o GIBS). Uvedené ustanovení umožňuje každému upozornit žalovanou na nedostatky v činnosti bezpečnostního sboru, na něž se vztahuje působnost žalované, nebo na skutečnost, že se příslušník nebo zaměstnanec žalované dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku (odst. 1). Žalovaná musí upozornění přijmout

a vyzrozumět podatele, pokud o to požádá, do 30 dnů o přijatých opatřeních. Oznámení protiprávního jednání podle trestního řádu tím není dotčeno (odst. 2).

[30] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že v této věci vystupuje jako policejní orgán, a proto její jednání nepodléhá přezkumu ze strany správních soudů. NSS nijak nezpochybňuje její roli jakožto policejního orgánu v řízení o trestných činech osob vyjmenovaných v § 12 odst. 2 písm. b) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů. Nemůže však souhlasit s názorem, že její jednání v této věci nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví, ani že se na posouzení podnětu podle § 56 zákona o GIBS nevztahuje správní řád, jak dále NSS vysvětluje.

[31] Pro určení postavení žalované při vyřizování podnětů veřejnosti podle § 56 zákona o GIBS je vhodné nejdříve vymezit její pozici v systematice právního řádu. Žalovaná je ozbrojeným bezpečnostním sborem zřízená zákonem o GIBS, současně je organizační složkou státu a účetní jednotkou (§ 1 odst. 1 a 4 zákona o GIBS). Podle trestního řádu má postavení policejního orgánu [§ 12 odst. 2 písm. b) trestního řádu]. Její činnost reguluje zákon o GIBS a právní poměry jejích příslušníků upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostního sboru (§ 1 odst. 3 zákona o GIBS).

[32] K § 56 zákona o GIBS uvádí NSS, že toto ustanovení je součástí zákona o GIBS od počátku účinnosti uvedeného zákona a jeho smysl nebyl následnými novelami nijak dotčen. Zařazeno je v hlavě XI nazvané „Kontrola“. Zákonodárce byl v důvodové zprávě při vymezení účelu tohoto ustanovení poněkud skoupý; uvedl pouze, že *„návrh zákona jednoznačně zakládá právo kohokoliv upozornit na nedostatky v činnosti určených bezpečnostních sborů (policie, vězeňská služba, celní správa) a povinnost generální inspekce (příslušníka) takové oznámení přijmout. Generální inspekce toto upozornění vyhodnotí z hlediska jí svěřené působnosti a poté přijme příslušné odpovídající opatření“*. Ani judikatura se jeho výkladu nevěnovala.

[33] Jak stěžovatel upozornil v žalobě, prakticky shodně znějící ustanovení obsahuje i právní předpis upravující činnost jiného ozbrojeného bezpečnostního sboru, a to zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Uvedený zákon umožňuje kontrolu policejního útvaru či jeho příslušníka ze strany jakékoli osoby v § 97 uvedeného zákona^a. Ustanovení § 97 zákona o Policii České republiky je zařazeno v hlavě XIII nazvané „Kontrola policie“. Obdobné ustanovení nalezneme i v zákoně č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky (v § 12^b); celní správa je též ozbrojeným bezpečnostním sborem. Z uvedeného je možné dovodit, že zákonodárce měl zájem na sladění úpravy kontroly činnosti ozbrojených bezpečnostních orgánů ze strany veřejnosti. Tento závěr potvrzuje rovněž důvodová zpráva k § 56 zákona o GIBS – *„návrh zákona jednoznačně zakládá právo kohokoliv upozornit na nedostatky v činnosti určených bezpečnostních sborů (policie, vězeňská služba, celní správa)..."*

^a § 97 zákona o Policii České republiky: Každý může upozornit a) na nedostatky v činnosti policejního útvaru, policisty nebo zaměstnance policie, nebo b) na skutečnost, že se policista nebo zaměstnanec policie dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku. (odst. 1) Policista nebo útvar policie musí upozornění přijmout. Policie do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyzrozumí toho, kdo jej učinil, o přijatých opatřeních, pokud o toto vyzrozumění osoba požádá. Oznámení protiprávního jednání podle trestního řádu tímto není dotčeno. (odst. 2)

^b § 12 zákona o Celní správě České republiky: Orgány celní správy přijímají upozornění fyzických a právnických osob na nedostatky v činnosti orgánů celní správy, celníka nebo občanského zaměstnance, anebo na skutečnost, že se celník nebo občanský zaměstnanec dopustil jednání, které naplňuje znaky trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku. (odst. 1) Orgán celní správy do 30 dnů ode dne přijetí upozornění vyzrozumí toho, kdo je učinil a požádal o poskytnutí takové informace, o přijatých opatřeních. Oznámení skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, tím není dotčeno. (odst. 2)

pokračování

[34] Citovaná právní úprava kontroly činnosti daných orgánů je v podstatě parafrází § 175 správního řádu^c, jenž upravuje vyřizování stížností. NSS v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, čj. 1 As 244/2015-26, bodu 16, vyslovil, že „§ 175 správního řádu z roku 2004 se ve své obecné rovině používá pro podávání a vyřizování veškerých stížností proti nevhodnému chování úředních osob či proti postupu správních orgánů v rámci celé vrchnostenské správy, tedy ve všech případech, kdy orgány státní správy i územní či jiné samosprávy vykonávají veřejnou moc“ (zvýraznil NSS). Zároveň dodal, že „stížnost je dohledovým či dozorovým prostředkem, který se realizuje mimo správní řízení. Výsledkem vyřízení stížnosti není správní rozhodnutí“ (bod 18). Citovaný závěr učinil ve vztahu k posouzení stížnosti na příslušníky Policie ČR, z čehož lze dovodit, že Policie ČR je při vyřizování stížností na nedostatky v činnosti jejich příslušníků v postavení správního orgánu ve smyslu správního řádu.

[35] Uvedené závěry lze jistě použít i na nyní posuzovanou věc. NSS tedy konstatuje, že žalovaná byla při vyřizování stížnosti na jejího příslušníka podle § 56 zákona o GIBS v postavení správního orgánu ve smyslu správního řádu. Pokud stěžovatel žádal, aby mu bylo umožněno nahlédnout do spisu o vyřízení dané stížnosti, byla žalovaná povinna tuto žádost posoudit podle pravidel pro nahlížení do spisu obsažených ve správním řádu, tj. podle § 38 správního řádu, a to tím spíše, pokud zákon o GIBS žádnou zvláštní úpravu pro nahlížení do spisu neobsahuje (v obdobné věci viz rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 As 38/2007-78). Pro srovnání lze citovat závěry NSS učiněné ve vztahu k zákonu č. 6/2002, o soudech a soudcích, v rozsudku ze dne 13. 12. 2012, čj. 7 Ans 18/2012-23: „I když zákon o soudech a soudcích svůj poměr ke správnímu řádu neupravuje, je nepochybné, že na postupy vyplývající z právní úpravy obsažené v ust. § 164 až 174a zákona o soudech a soudcích (díl 6 „Stížnosti“ – pozn. NSS) se správní řád jako obecný předpis pro výkon veřejné správy vztahuje. Právní úprava obsažená v citovaných ustanoveních výslovně neupravuje některé instituty a postupy, které z povahy věci přecházejí v úvahu při vyřizování stížnosti předsedou soudu jako orgánem veřejné správy. Jedním z takových institutů je i založení spisu ve smyslu ust. § 17 správního řádu a s tím spojený institut nablížení do správního spisu ve smyslu ust. § 38 správního řádu.“

[36] Judikatura, na kterou odkazovala žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti, na nynější věc nedopadá. Věc sp. zn. 2 Aps 2/2004 se týkala nahlédnutí do spisu vedeného v trestním řízení. Ve věci sp. zn. 7 Aps 1/2010 NSS uzavřel, že policejní orgán má při posuzování trestního oznámení postavení orgánu činného v trestním řízení. V řízení sp. zn. I. ÚS 2661/13 Ústavní soud dovodil, že Policie ČR je při odběru vzorku DNA pro účely budoucí identifikace v postavení správního orgánu. NSS nijak nepopírá své předchozí závěry, že správní soudy nejsou oprávněny přezkoumávat úkony orgánů, které jsou v určité věci v postavení orgánů činných v trestním řízení; tak tomu ale v právě projednávaném případě není.

[37] S ohledem na shora uvedené městský soud pochybil, jelikož nezrušil rozhodnutí žalované, která posuzovala žádost stěžovatele podle nesprávného právního předpisu. Použití právního předpisu, který na věc nedopadá, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, neboť mělo za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících právních otázek obsažených v námitkách (usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, čj. 8 Afs 51/2007-87, č. 1926/2009 Sb. NSS, ve věci *NATO HQ*).

^c § 175 správního řádu: Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany. (odst. 1) Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. (odst. 5 věta první) O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal. (odst. 6 věta druhá)

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Ze všech výše uvedených důvodů NSS zrušil rozsudek městského soudu, současně zrušil i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 4 s. ř. s.]. Pro žalovanou je závazný právní názor vyslovený v tomto rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[39] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel měl ve věci úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení o žalobě i kasační stížnosti. NSS je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.).

[40] Výše nákladů řízení stěžovatele v řízení před městským soudem sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Žádné další náklady stěžovateli v řízení před městským soudem nevznikly.

[41] V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel zastoupen advokátem. Zástupce stěžovatele v řízení učinil dva úkony právní služby – převzetí zastoupení a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za dva úkony právní služby advokátovi náleží mimosmluvní odměna ve výši 6 200 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6 800 Kč. Jelikož advokát předložil osvědčení o registraci k DPH, zvyšuje se dále tato částka o 1 428 Kč odpovídající DPH ve výši 21 %. K tomu je třeba připočíst výši soudního poplatku za kasační stížnost 5 000 Kč. Celkové náklady stěžovatele v řízení o kasační stížnosti činily 13 228 Kč.

[42] NSS proto stěžovateli přiznal celkově náhradu nákladů řízení ve výši 13 228 Kč, kterou bude žalovaná povinna zaplatit k rukám zástupce stěžovatele do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu